

EAN-koodi ja Kassa- järjestelmät



Prismärkning – en utmaning för butikägare och dataleverantörer

Prismärkning i form av EAN-koder och Kimball-etiketter har gjort sitt intåg i butiksvärlden och ökar nu snabbt i betydelse. Den nya tekniken ökar effektiviteten i butiksledningen och noggrannheten i informationen. Automatisk kodläsning möjliggör t ex felslagning i kassan och garanterar att kunden får varan till rätt pris.

Medan automatisk kodläsning förutsätter elektroniska terminalsystem, gäller inte det omvända förhållandet. För att undvika funktionsstörningar i butikens verksamhet och svackor i servicenivån, har många butikägare valt

att skynda långsamt genom att installera ett butiksdatabasystem i god tid innan de infört automatisk kodläsning. De har sedan börjat övergången till kodning genom att först börja utnyttja de rutiner som kommer att behövas den dag streckkods- eller Kimball-läsarna tas i bruk.

Att installera ett butiksdatabasystem är en process som kräver effektiv och långsiktig planering från både kundens och leverantörens sida. Därför är varje installation en utmaning – även för Nokia Data.

HAASTE KAUPALLE JA VALMISTAJALLE

Pekka Lipiäinen, Kesko

Eurooppalainen tavarakoodi, EAN on käytössä suurimmissa kaupoissa vuonna 1984. Käytön edellytyksenä on, että tavaravalmistajat merkitsevät koodin pakkauksiin.

Keskuskauppakamarin tavarakoodilautakunta on asettanut tavoitteeksi 2/3 merkintäasteen vuoden 1983 loppuun mennessä. Kaupalle on koodin käyttö kannattavaa vasta tällä merkintäasteella.

Tietotekniikan tulo kauppaan ei kuitenkaan välttämättä vaadi EAN-koodin käyttöönottoa. K-kauppiaan tavoitteena on palvella asiakasta parhaalla mahdollisella tavalla. Uuden tekniikan avulla voidaan lisätä huomattavasti informaatiota, jota kauppias tarvitsee johtaessaan liikettään ja tehostaessaan asiakaspalvelua.

EAN-koodi lisää tiedon tarkkuutta. Koodin automaattinen luku tekee kassojen virhelyönit mahdolltomiksi ja asiakas saa tuotteet oikeaan hintaan.

Kauppan toiminnan suunnitelluun uusi tekniikka tuo lisää mahdollisuuksia. EAN-koodi ei kuitenkaan mullista kauppan työtä. Tavarankäsittely ja asiakaspalvelu säilyvät, EAN-koodi ei niihin vaikuta.

jen ohjelmistovaatimuksista. Toimivat ja hyödylliset ohjelmistot joudutaan räätälöimään tapauskohtaisesti vastaamaan kaupan tarpeita.

Kassajärjestelmiin läheisesti liittyvissä ohjelmistoissa, budjetoinnissa, varastonvalvonnessa ja palkkalaskennassa erityistoiveet ovat vieläkin suuremmat.

Kauppan toiveena on rakentaa laiteohjelmistojen kanssa yhteistyössä järjestelmiä, jotka vastaavat kaupan tarpeita. Kotimaisen laiteohjelmistojen innostuksen kassajärjestelmien kehittämiseen ovat useat kauppiat nähneet hyödyllisenä, sillä kiinteä yhteistyö asiakkaan, ohjelmistovalmistajan ja laitevalmistajan kesken on onnistuneen asennuksen edellytys.

Kaupalle on tärkeää, että siirtyminen EAN-koodiin tehdään hallitusti, jotta palvelu ei missään vaiheessa heikentyisi. Kaupan kannalta onkin useasti edullisempaa aloittaa atk-tekniikan hyväksikäyttö hitaasti. EAN-koodin lukeminen ei tarvitse olla kalliiden laitteiden ensisijainen ja ainoa käyttöalue.

Useat kauppiat ovatkin aloittaneet EAN-koodiin siirtymisen harjoittelemalla rutiineja, joita tarvitaan koodia käyttöön otettaessa ja samalla hyödyntäneet uuden tekniikan mahdollisuuksia liikkeenhoidossa. Luultavasti sama suuntaus jatkuu tulevaisuudessa.

Kassajärjestelmien asentaminen on pitkä prosessi ja vaatii sekä asiakkaalta että toimittajalta tehokasta ja pitkäjänteistä toimintaa. Varmasti todellinen haaste Nokia Datallekin. □

Korkea vaatimustaso

Uusi tekniikka maksaa ja laitteistovalinnat ovat vaikeita. Kassajärjestelmän luonne "kaupan hermokeskuksena" merkitsee suuria vaatimuksia laitteistojen tekniikalle ja huollon nopeudelle. Toimimattomat kassat aiheuttavat kaupassa toiminnan pysähtymisen. Tätä asiakkaita eivät hyväksy. Vaikka syytettäisiin tietokonetta.

Koska hyödyt uudesta tekniikasta ja EAN-koodista ovat pääosin ns. pehmeitä – varsinaisia rationalisointihyötyjä ei juuri saada – on kassajärjestelmien varsinaisen arvo-osa ohjelmisto.

Suomalaisen kauppiain tarpeet poikkeavat melkoisesti suuren maailman kauppaketju-